

ת"פ 13864/11/15 - מדינת ישראל נגד אחמד הינדי

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 13864-11-15 מדינת ישראל נ' הינדי (עציר)

בפני כבוד השופט הבכיר אמנון כהן

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
ע"י ב"כ עו"ד שחר מלול
אחמד הינדי
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד מחמוד

המאשימה

נגד
הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בביצוע שתי עבירות בנשק (ייצור נשק), לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק) (אחת מהן בצירוף סעיף 29 לחוק); שתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק (אחת מהן בצירוף סעיף 29 לחוק); עבירה של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1), (2) ו-3 לחוק בצירוף סעיפים 25 ו-29 לחוק; ועבירה של התפרעות לפי סעיף 152 לחוק.

2. על פי האישום הראשון, ביום 2.10.15 בשעה 4:30 לפנות בוקר, הגיע הנאשם לכניסה להר הבית על מנת להתפלל במסגד אלאקצא, אך לא התאפשר לו להיכנס לתפילה, מהנימוק שישנה הגבלה על גיל הנכנסים להר הבית באותו יום. בעקבות זאת, גמלה בליבו של הנאשם החלטה ליידות בקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון בסמוך להר הבית.

לשם מימוש החלטתו, עובר לשעה 6:00 בבוקר נסע הנאשם מהעיר העתיקה בירושלים לאזור מגוריו בשועפט. הנאשם רכש בתחנת דלק בקבוק בנזין וכן רכש במכולת שכונתית בקבוק שתיה מזכוכית. הנאשם שתה את המיץ, מילא את הבקבוק בבנזין והכניס לתוכו בד שמצא בפח זבל. לאחר מכן, הכניס הנאשם לשקית את בקבוק התבערה שייצר ונסע לאזור העיר העתיקה באוטובוס.

בסביבות השעה 6:00, התיישב הנאשם על מדרגות הסמוכות לשער כניסה לאזור הר הבית בצומת רחובות השלשלת ומשגב לדרך, והמתין לרגע המתאים.

בסמוך לשעה 9:00, הבחין הנאשם בחמישה שוטרים ובמספר אנשים שלחלקם חזות יהודית דתית, שעמדו במקום. הנאשם נכנס לסמטה הסמוכה, הצית שני בקבוקי תבערה ויידה אותם ממרחק של כ-10 מטרים לעבר היהודים והשוטרים. בקבוקי התבערה פגעו בקיר מסעדה במרחק של כמטר וחצי מהקבוצה והציתו את קירות המסעדה ואת אבני הדרך.

הנאשם הודה, כי במעשיו אלה, הוא ייצר נשק וניסה שלא כדין לפגוע באדם בנשק מסוכן או פוגעני בכוונה לגרום לו חבלה חמורה.

3. על פי **האישום השני**, ביום 25.9.15, לאחר שראה הנאשם ב"פייסבוק", שבכוונת מתנחלים לפרוץ למסגד אלאקצא ביום 27.9.15 (ערב חג סוכות), גמלה בליבו ההחלטה להתבצר במסגד ולהשתתף בהתפרעויות על מנת למנוע כניסת יהודים להר הבית.

בשעות הלילה, הלך הנאשם עם שניים אחרים, ברגל, משועפט עד הר הבית, וביום 26.9.15 בשעה 4:00 נכנס עם השניים לתפילת בוקר במסגד.

בשעות הלילה של יום 26.9.15 התאספו הנאשם, השניים האחרים ו-15 נוספים, כשכולם רעולי פנים, והחלו בהכנות להתפרעויות המתוכננות למחרת היום. הנאשם והאחרים אספו מרחבת הר הבית אבנים, חפצים וברזלים, וריכזו אותם במסגד. כן חסמו את כניסות שערי המסגד. בנוסף, חלק מהצעירים הכניסו למתחם בנזין וזיקוקים באמצעות גלגלת שבקצה החומה הנמצאת בשיפוצים, והנאשם והאחרים אספו בקבוקי זכוכית וייצרו בצוותא בקבוקי תבערה בדרך של מילוי הבקבוקים בבנזין. לאחר מכן, החביאו את בקבוקי התבערה, האבנים והזיקוקים, סמוך לחלון בחלקו הימני של המסגד.

ביום 27.9.15, לאחר תפילת הבוקר סמוך לשעה 7:00, החלה התקהלות אסורה לשם הפרת הסדר, בה השתתף הנאשם יחד עם כ-30 אנשים נוספים. כאשר נכנסו כוחות הביטחון לרחבת המסגד, יידו הנאשם והמתפרעים מתוך המסגד, בעודם רעולי פנים, אבנים, בקבוקי תבערה בוערים וזיקוקים, לעבר כוחות הביטחון שעמדו בסמוך לכניסות המסגד, שהיו חסומות בחפצים וברזלים. הנאשם, יידה במהלך ההתפרעות אבנים והצית בקבוק תבערה אחד, אותו יידה לעבר שוטרים שעמדו בסמוך לדלת במסגד. בקבוק התבערה התלקח ופגע בחפצים אשר חסמו את הכניסה לשער, והבעיר אותם.

בשעות הלילה של יום 27.9.15, התאסף הנאשם יחד עם כ-15 צעירים, אשר החלו להתארגן להתפרעויות המתוכננות למחרת. הנאשם והאחרים, בעודם רעולי פנים, הכניסו למתחם בנזין באמצעות הגלגלת, וייצרו כעשרה בקבוקי תבערה נוספים שנשארו בידם לאחר ההתפרעויות באותו היום, בדרך של מילוי בקבוקי זכוכית בבנזין והכנסת חתיכות בד.

ביום 28.9.15 בשעה 7:30, לאחר תפילת הבוקר במסגד, החלה התקהלות אסורה לשם הפרת הסדר, בה השתתף הנאשם יחד עם כ-20 צעירים רעולי פנים. הנאשם והמתפרעים האחרים חסמו את כניסות המסגד באמצעות חפצים

וברזלים, וכאשר נכנסו כוחות הביטחון למתחם המסגד, יידו עליהם המתפרעים אבנים ובקבוקי תבערה שהוצתו, וכן ירו זיקוקים. הנאשם, יידה במהלך ההתפרעות אבנים והשתתף בהצתת שני בקבוקי תבערה, אותם יידה יחד עם אחרים לעבר כוחות הביטחון שעמדו סמוך לדלת הכניסה למסגד. בקבוק תבערה אחד נפל על השטיח בכניסה למסגד והצית אותו, ובקבוק שני נפל סמוך לחפצים החוסמים את הכניסה והצית אותם.

הנאשם הודה, כי במעשיו אלה, הוא ייצר בצוותא נשק; ניסה שלא כדין לפגוע באדם בנשק מסוכן או פוגעני בכוונה לגרום לו חבלה חמורה; ניסה לתקוף בצוותא שוטרים בעת מילוי תפקידים כחוק בכוונה להכשילם בתפקידם או למנוע או להפריע להם למלאו, תוך שהוא מזוין בנשק קר ובצוותא של יותר משני אנשים; והשתתף בהתקהלות אסורה שהחלו לבצע בה את מטרתה בהפרת השלום, שיש בה להטיל אימה על הציבור.

4. הסדר הטיעון לא התייחס לעניין העונש והצדדים טענו לעונש באופן חופשי.

5. ביום 12.7.16, מבלי להביע עמדה, הוריתי על הגשת תסקיר מטעם שירות המבחן.

שירות המבחן ציין, כי הנאשם בן 24, רווק, הבכור מבין עשרה ילדים. לדבריו, הוא נמצא בקשר טוב עם אמו אך הקשר שלו עם אביו רופף ורווי קונפליקטים, על רקע התמכרותו של האב לאלכוהול. כתוצאה, נהג האב לגרש אותו מהבית לתקופות ארוכות, במהלכן מצא הנאשם במסגד אלאקצא מקלט פיזי ורגשי. הנאשם סיים 10 שנות לימוד ולדבריו, הוא נטש את ספסל הלימודים כדי לעזור בפרנסת המשפחה. עם סיום לימודיו, עבד בעבודות מזדמנות, כאשר טרם מעצרו, עבד בבניין.

הנאשם הודה בביצוע העבירות אך שלל שייכות לארגון כלשהו או חבירה לגורמים קיצוניים, וטען, כי המניע למעשיו אינו ביטחוני אלא נסיבות חייו הן אלה שהובילו אותו לביצוע המעשים. ביום האירוע הראשון, הוא ביקש לישון במסגד אך שוטר שהיה במקום סרב לכך וקילל את אמו. תגובת השוטר הלחיצה את הנאשם ועוררה את כעסו, ולדבריו, הוא התקשה להפעיל שיקול דעת וביצע את המעשה, ללא כוונה מוקדמת לפגוע באדם. בהתייחסו לאירוע השני, מסר הנאשם, כי בתקופת שהותו במסגד הוא הכיר חבורת צעירים שפעלו להגן על המסגד, והקשר עמם סיפק לו מענה רגשי ותחושת שייכות. ביום האירוע, הוא הצטרף אל הקבוצה מתוך תחושת מחויבות כלפיהם ונגררות.

הנאשם הביע צער וחרטה על ביצוע העבירות וטען בפני שירות המבחן, כי לא הייתה לו כוונה לפגוע בביטחון המדינה. מעבר לכך, טען, כי תקופת מעצרו (מזה כשנה) היוותה עבורו הזדמנות לעשיית חשבון נפש.

כגורמי סיכון, ציין שירות המבחן את התרשמותו, כי הנאשם מצוי בשלבי גיבוש זהותו הבוגרת ואין לו דפוסים עבריינים מושרשים; את הבעת רצונו של הנאשם להשתלב בשוק העבודה ולסייע בפרנסת משפחתו; ואת הבנת חומרת מעשיו והשלכותיהן, בעיקר במשמעותן הביטחונית. לעומת זאת, מצא שירות המבחן כגורמי סיכון את מצבו המשפחתי המורכב של הנאשם, ובפרט, העדרה של דמות אבהית מלווה ומדריכה; את כישוריו המוגבלים של הנאשם וקשייו לשמור על יציבות תעסוקתית; את אי יכולתו של הנאשם לבחון את השלכות התנהלותו על אחרים ועל היבטים הקשורים לביטחון

המדינה; ואת ייחוס מעורבותו בעבירות למצבו האישי.

בהינתן האמור ולנוכח חומרת העבירות, קבע שירות המבחן, כי אין באפשרותו להמליץ על חלופת ענישה שיקומית, העשויה להפחית סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד.

6. בטיעוניו לעונש, עמד ב"כ המאשימה על הערך המוגן שנפגע מביצוע העבירות, והוא שלום הציבור וביטחונו. בהתייחסו לאירוע הראשון, הדגיש ב"כ המאשימה, כי מדובר באירוע מתוכנן לפרטי פרטים, על פני מספר שעות. אשר לאירוע השני, טען ב"כ המאשימה, כי ביצוע המעשים בצוותא, כאשר המשתתפים רעולי פנים, מהווה נסיבה לחומרה. כן מצא מימד של חומרה בכך שהמניע לביצוע העבירות הוא אידיאולוגי, ובכך שהעבירות בוצעו בהר הבית, שהינו אזור רגיש ונפיץ.

בהציגו פסיקה התומכת בגישתו, ביקש ב"כ המאשימה לקבוע לגבי האירוע הראשון מתחם ענישה שנע בין 6.5 ל-10 שנות מאסר, ולגבי האישום השני, מתחם שנע בין 7 ל-11 שנות מאסר.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, טען ב"כ המאשימה, כי בעבירות מסוג זה לרוב מדובר בנאשמים צעירים ללא עבר פלילי, ולכן אין להעניק לשיקולים אלה משקל מכריע. מעבר לכך, טען, כי לנוכח השכיחות בה מתבצעות עבירות כאמור, יש להעניק משקל גבוה לשיקול ההרתעה.

משכך, ביקש למקם את הנאשם בחלקם התחתון של המתחמים וכן להטיל עליו מאסר על תנאי וקנס משמעותי.

7. ב"כ הנאשם הפנה לכך שהאירועים בשני האישומים התרחשו בסמיכות זה לזה, וביקש לקבוע מתחם ענישה אחד לשני האישומים, אשר ינוע בין 14 ל-40 חודשי מאסר בפועל. בהקשר זה, הפנה למספר פסקי דין בהם דובר בנאשמים שהאשמו במספר רב יותר של אישומים, אך ניתן עונש אחד לכל האישומים.

בשים לב לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ביקש ב"כ הנאשם להסתפק בעונש שלא יעלה על 30 חודשי מאסר בפועל.

דין

8. במלאכת גזירת הדין, נצעד לפי המתווה המנחה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין, בו העמיד המחוקק כעקרון על בגזירת העונש את עקרון ההלימה, המבטא את "עקרון הגמול": **"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"** (ר' בסעיף 40ב לחוק).

ריבוי עבירות

9. הנאשם הורשע בביצוע מספר עבירות, ומכאן, עולה תחילה השאלה, האם העבירות מהוות **אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים** (סעיף 40 לחוק). לאחר ששקלתי את הדברים, הגעתי למסקנה, כי יש לסווג את העבירות שביצע הנאשם כאירוע אחד, ובהתאם, לקבוע מתחם ענישה אחד.

10. כידוע, בע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 29.10.14) נקבעו קווים מנחים לפרשנותו של המונח "אירוע" במשמעות תיקון 113 לחוק העונשין. נקבע, כי המבחן הוא מבחן "הקשר ההדוק", ולפיו, יש לבחון, האם נמצאה בין הפעולות "סמיכות זמנים" והאם הפעולות הן "חלק מאותה תכנית עבריינית". במקרה דנן, תחילה, אני למד על קשר הדוק בין העבירות מהעובדה, שהן בוצעו בתוך פרק זמן של ימים ספורים (האירוע השני התרחש בימים 25.9.15 - 28.9.15 ואילו האירוע הראשון התרחש ביום 2.10.15). לסמיכות הזמנים בין העבירות מצטרפת העובדה, שאופי העבירות והערכים המוגנים שנפגעו, הינם דומים בשני האישומים: הן מבחינת מקום הביצוע (הר הבית), הן מבחינת הביצוע עצמו (ייצור בקבוקי תבערה וידידים) והן מבחינת הרקע לביצוע (באישום הראשון הייתה זו העובדה שלא התאפשר לנאשם להיכנס לתפילה למסגד אלאקצא. באישום השני, היה זה פרסום שראה הנאשם בפייסבוק, כי בכוונת מתנחלים לפרוץ למסגד אלאקצא). כל אלה מעידים, כי העבירות בוצעו כ"חלק מאותה תכנית עבריינית", והיא - "הגנה" על מסגד אלאקצא.

11. ער אני לכך, שבאישום הראשון מדובר באירוע נקודתי של יידי שני בקבוקי תבערה, אותו תכנן הנאשם לבדו ופעל בו לבדו, ואילו האירוע המתואר באישום השני הוא אירוע הנמשך על פני מספר ימים של התבצרות במסגד והתפרעויות, בו פעל הנאשם כחלק מחבורה, כאשר גם שלב ההכנה נעשה יחד עם אחרים. ואולם, סבורני, כי לא די בשוני זה כדי להוביל למסקנה שיש להפריד בין העבירות לשני אירועים נפרדים, ואפנה לדבריו של כבוד השופט צ' זילברטל בע"פ 5643/14 **עיסא נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 23.6.15), לפיו **"ראוי לאפשר פרשנות רחבה דיה להגדרת המונח 'אירוע אחד' אשר תשאיר מתחם להפעלת שיקול דעתו של בית המשפט, וזאת הן בשל שיקולי יעילות עבודתו של בית המשפט והן לשם הגשמת תכליתו של תיקון 113 לחוק. בהקשר זה ייאמר, כי קביעת מספר מתחמי עונש שלא לצורך עלולה במקרים מסוימים להביא להעלאת רף הענישה באופן שאינו ראוי, על ידי פריטה לפרוטות של הרכיבים העונשיים בעניינו של הנאשם ויצירת תחושה לא נוחה של 'התחשבות' עמו, העצמה של חומרת מעשיו מעבר למתחייב וחריצת דינו בדרך מלאכותית. שנים טרם הבניית שיקול הדעת בענישה, באה לידי ביטוי בפסיקת בית משפט זה גישה דומה, כאשר נפסק שכאשר מדובר בסדרת עבירות מאותו הסוג שנסובותיהן הן דומות זו לזו יש מקום להטיל עונש כולל בגין מכלול העבירות" (שם, בפסקה 11).** הדברים נכונים גם למקרה דנן, בו אמנם ישנו שוני מסוים בנסיבות ביצוע העבירות המתוארות בשני האישומים, אך עדיין, מתקיים ביניהן קשר ענייני ברור והדוק.

לא למותר לציין, כי בהינתן האמור, גם אם הייתי קובע שני מתחמי ענישה, הרי שהיה נכון להשית עונש כולל בגין כל העבירות (התובע לא דרש ענישה אחרת - ר' בע' 11 ש' 29 לפרוטוקול).

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

12. בית המשפט העליון עמד על החומרה הרבה הגלומה במעשה של ייצור בקבוקי תבערה והשלכתם על רקע לאומני. מעשים כאמור, עלולים לגרום לפציעות קשות ולסכן חיים, ולא בכדי, נפסק, כי **"שימוש בבקבוק תבערה**

שקול לשימוש בנשק חם (ע"פ 5371/14 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 16.9.14, בפסקה 8). על רקע הסכנה הטמונה במעשים כאמור, והשפעתם על ערעור תחושת הביטחון של הציבור הרחב, הלכה היא, כי **"סוג עבירות זה, שעניינן בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה. תוצאותיו של בקבוק תבערה, וכבר היו דברים מעולם, עלולות להיות קשות ביותר, וראוי אפוא כי ייצא הקול שהענישה בכגון דא לא תהא קלה"** (ע"פ 2337/13 קואסמה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 16.9.13, בפסקה 12). בית המשפט העליון קבע, כי הצורך בענישה מרתיעה מקבל משנה תוקף בעת האחרונה, לנוכח העלייה בתופעה של התפרעויות על רקע לאומני, וראו, לדוגמה, את דבריו של כבוד השופט נ' הנדל בע"פ 4737/16 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 27.7.16), שם דובר, בין היתר, במעשים של יידוי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון במהלך הפרות סדר: **"רוח רעה נכנסה לחברה בחודשים האחרונים. אמנם, רוח זו איננה חדשה אך עוצמתה התגברה ובמיוחד במקומות מסוימים כמו אזור ירושלים. זוהי 'מכת עיר'. בוגרים ונערים נוהגים באלימות קשה. הסיכון הטמון במעשיהם מותיר אותותיו גם כאשר אינם מבוצעים. נוהגי רכב תמימים הופכים למטרה ניידת. כך בכוח, כך בפועל. כוחות הביטחון חשופים לסיכון מוגבר ומכוון דווקא בשל תפקידם. בית המשפט אינו יכול לעמוד מנגד. העונש חייב להרתיע"** (שם, בפסקה 3).

ביטוי לחומרה במעשים אותם ביצע הנאשם נמצא גם בעונשים הקבועים בחוק: חמש עשרה שנות מאסר בגין העבירה של ייצור בקבוקי תבערה; עשרים שנות מאסר בגין העבירה של חבלה בכוונה מחמירה; חמש שנות מאסר (ולא פחות משלושה חודשים) בגין העבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות; ושנתיים מאסר בגין העבירה של התפרעות.

13. במקרה דנן, מידת הפגיעה בערכים המוגנים נמצאת ברף הגבוה. זאת, בהינתן, שמדובר בעבירות שבוצעו על רקע לאומני, לעבר אזרחים וכוחות הביטחון, במיקום ובעיתוי בעלי רגישות יתרה - בהר הבית בתקופת חג הסוכות. בפרט, נושאים המעשים המתוארים באישום השני משנה תוקף של חומרה, לנוכח ריבוי המשתתפים באירוע, עוצמתו ומשכו. ומתאימים הם לכאן הדברים שנאמרו בע"פ 2579/14 פרחאן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 25.5.15) לעניין הפרות סדר בהר הבית: **"הטלת בקבוק תבערה במקום בו מדובר, כמו כל מעשה אלימות חמור אחר שייעשה במתחם הנדון, עלולה להבעיר, תרתי משמע, את האזור כולו ולגרור אחריה התפרצות שיש עמה סכנות קשות ופוטנציאל של מעשי אלימות נרחבים. יש לנקוט בענישה מחמירה ומרתיעה במגמה לצמצם ככל שניתן את מקרי האלימות והפרות הסדר בהר הבית"** (שם, בפסקה 7).

מדיניות הענישה הנוהגת

14. במסגרת טיעוניהם לעונש, כל צד הציג בפניי פסיקה התומכת, לשיטתו, בעונש לו הוא טוען.

15. בהתייחסו למתחם הענישה הולם, הפנה ב"כ המאשימה לע"פ 60637-11-14 (מחוזי י-ם) **מדינת ישראל נ' קרק** (ניתן ביום 30.5.16), שם קבע חברי כבוד השופט מ' דרורי מתחם של ארבע עד שמונה שנות מאסר לאירוע בו התאספו הנאשמים בהר הבית במטרה להתעמת עם כוחות הביטחון ועם מתפללים יהודים, ייצרו בקבוקי תבערה והשתתפו עם אחרים בהתפרעות אשר במהלכה, יודו בקבוקי תבערה וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון. חלק מבקבוקי התבערה שהוצתו, גרמו לחלון המסגד ולמיטה שהייתה במקום, לעלות באש (האישום השני באותו תיק).

כן הפנה ב"כ המאשימה לע"פ 7643/11 **מסוודה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 7.4.13), שם הודה המערער במסגרת הסדר טיעון, בייצור 15 בקבוקי תבערה יחד עם אחרים, וידי בקבוק תבערה ושתי אבנים לעבר בתי יהודים בכפר סילואן. במהלך ההתפרעויות נפגעו קצין מג"ב ואדם נוסף מבקבוקי התבערה שהושלכו לעברם (שלא על ידי המערער), וספגו כוויות קשות. בית המשפט העליון דחה את הערעור שהגיש המערער והותיר על כנו את העונש של 6 שנות מאסר שהטיל בית המשפט המחוזי.

16. ב"כ הנאשם הפנה לת"פ 20811-11-15 (מחוזי י-ם) **מדינת ישראל נ' גנאר** (ניתן ביום 19.5.16) שם הטיל חברי כבוד השופט ד' טפרברג 30 חודשי מאסר בפועל על נאשם אשר הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בחמישה אישומים של התפרעויות נגד כוחות הביטחון, בכללן ייצר בקבוק תבערה אחד וכן יידה בקבוקי תבערה ואבנים.

בהמשך לכך, הפנה ב"כ הנאשם לת"פ 14476-04-15 (מחוזי י-ם) **מדינת ישראל נ' בן גמאל** (ניתן ביום 7.10.15), שם הטיל חברי כבוד השופט בן-ציון גרינברגר, 33 חודשי מאסר בפועל על נאשם אשר, בין היתר, הכין בקבוקי תבערה ויידה אותם לעבר ג'יפ של משמר הגבול. בהזדמנויות אחרות, יידה בקבוקי תבערה ואבנים לעבר כלי רכב שנסעו בכביש מעלה אדומים. באותו מקרה, הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, אשר היה גם לעניין העונש.

בתיק נוסף שהתנהל בפני כבוד השופט בן-ציון גרינברגר, ת"פ 57220-05-15 (מחוזי י-ם) **מדינת ישראל נ' עבאסי** (ניתן ביום 30.5.16), אליו הפנה ב"כ הנאשם, הורשע הנאשם (בן 19), לאחר שמיעת ראיות, ב-15 אישומים שונים בגין מספר רב של אירועי הפרות סדר נגד כוחות הביטחון ואזרחים יהודים הגרים בשכונה. בין היתר, ייצר הנאשם בקבוקי תבערה, אסף צמיגים ואבנים, ויחד עם אחרים, הבעיר צמיגים, השליך בקבוקי תבערה, ירה זיקוקים ויידה אבנים לעבר כלי רכב של כוחות הביטחון. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם עונש של 7 שנות מאסר בפועל.

לבסוף, הפנה ב"כ הנאשם לת"פ 9516-06-15 (מחוזי י-ם) **מדינת ישראל נ' מחמוד** (ניתן ביום 29.5.16), שם הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון, ב-8 אישומים בגין אירועים שונים, כי יחד עם אחרים, ביצע מעשים של יידוי אבנים לעבר כלי רכב, הצתת ג'יפ צבאי, השלכת פתיל בוער לעבר עצי מחנה צבאי (שגרמו להצתת העצים), ויידוי בקבוקי תבערה לעבר ג'יפ משטרה (כאשר, בפרט, בקבוק שיידה הנאשם פגע בגלגל רכב משטרה). בית משפט זה הטיל על הנאשם 48 חודשי מאסר בגין שניים מהאישומים, שביצע בהיותו בגיר, ו-48 חודשי מאסר בגין יתר האישומים, שביצע בהיותו קטין, כאשר 26 חודשים מהם ירוצו במצטרב ו-22 חודשים ירוצו בחופף. לאחר הפעלת מאסר על תנאי למשך 5 חודשים, הוטלו על הנאשם סה"כ 79 חודשי מאסר בפועל.

17. אפנה גם אני לע"פ **פרחאן**, שם קשר המערער עם אחרים קשר להשתתף בהתקהלות אסורה בסמוך למסגד אלאקצא לאחר תפילת יום השישי ובמסגרתה ליידות בקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון. במסגרת הקשר, ייצרו המערער יחד עם שניים אחרים 8 בקבוקי תבערה. בתום תפילת יום השישי החלו הפרות סדר שבהם השתתפו גם המערער ויתר המעורבים בקשר. בשלב מסוים, הציתו המערערים והאחרים את בקבוקי התבערה והשליכו אותם מתוך המסגד לעבר כוחות הביטחון. אחד מבקבוקי התבערה פגע באפוד של שוטר שנכח במקום והאפוד החל לבעור. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער עונש מאסר בפועל של 5.5 שנים וכן הופעל מאסר על תנאי של 20 חודשים שהיה תלוי נגד המערער (12 חודשים ממנו במצטרב ו-8 בחופף), כך שסה"כ הושתה על המערער תקופת מאסר של 6.5

שנים. בית המשפט העליון הותיר על כנו את העונש שהטיל בית המשפט המחוזי, ובמסגרת שיקוליו, ציין את העובדה, שלמערער היה חלק פעיל ומרכזי בתכנון הפעילות העבריינית והוא אף גייס קטינים להשתתף בפעילות. כן ניתן משקל לעובדה, שלחובתו של המערער עבר פלילי מכביד והוא ביצע את העבירות בזמן שהיה תלוי ועומד נגדו עונש מאסר מותנה.

בע"פ 751/16 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 21.4.16) דובר בקטין, אשר הודה במסגרת הסדר טיעון, כי הכין בקבוק תבערה והגיע לעיר העתיקה בירושלים במטרה ליידות אותו על יהודים. לאחר מספר דקות עבר במקום אדם בעל חזות יהודית והמערער השליך לעברו את בקבוק התבערה אשר התנפץ והתלקח בסמוך אליו ולשני ילדים אשר עמדו בקרבת מקום. בית המשפט העליון העמיד את עונשו על 20 חודשי מאסר (במקום 26 חודשים שהטיל בית המשפט המחוזי). במסגרת שיקוליו, העניק בית המשפט העליון משקל מיוחד לתהליך השיקומי שעבר הקטין מאז שנגזר דינו.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט(א) לחוק)

18. תחילה, אני רואה לייחס משקל לכך, שקדם למעשיו של הנאשם **תכנון** (סעיף 40ט(א)(1) לחוק): באישום הראשון, יצר הנאשם בעצמו בקבוק תבערה, בחר את מקום האירוע ונסע לצורך זה מאזור מגוריו בשועפט לעיר העתיקה, שם המתין כ- 3 שעות עד "לרגע המתאים" בו יוכל להוציא את זממו אל הפועל. באישום השני, התכנון וההכנה לא הסתכמו בפעולה נקודתית של ייצור בקבוק תבערה, אלא הנאשם פעל עם אחרים להוציא לפועל תכנית עבריינית רחבה, אשר כללה איסוף של אבנים, חפצים, ברזלים; ייצור של בקבוקי תבערה; וחסיתה של הכניסות למסגד. יש לשים לב, כי פעולות ההכנה הללו בוצעו פעמיים, לראשונה בשעות הלילה של יום 26.9.15, ולאחר ההתפרעות בבוקר למחרת, התארגנו הנאשם והאחרים בשנית בלילה של יום 27.9.15 וייצרו כעשרה בקבוקי תבערה נוספים, לצורך ההתפרעות שתוכננה לבוקר יום 28.9.15.

19. אשר לחלקו היחסי של הנאשם והשפעתם של אחרים על הנאשם בביצוע העבירה (סעיף 40ט(א)(2) לחוק), ניתן לראות, כי באישום הראשון היה הנאשם המתכנן והמבצע היחיד, ופעל באופן נקודתי. באישום השני פעל הנאשם כחלק מקבוצה של 20-30 מתפרעים רעולי פנים, ולקח חלק הן בהכנה והן בביצוע. הנאשם טען בהקשר זה, כי הוא נגרר אחר הקבוצה, מתוך תחושת מחויבות, אך ישנו קושי ליישב דברים אלה עם העובדה, שמדובר באירוע שהשתרע על פני מספר ימים, והנאשם נטל חלק אקטיבי בשני סבביו, הן בשלב ההכנה והן בשלב ההתפרעות עצמה. מכל מקום, גם אם המעשים בוצעו בהשפעת אחרים, אין להקל ראש בחומרתם, ואזכיר בהקשר זה, כי בקבוקי התבערה שיידה הנאשם (שלושה במספר) התלקחו והציתו חפצים אשר חסמו את הכניסה לשער המסגד. מעבר לכך, עצם נטילת חלק בהתפרעות רבת משתתפים נושאת מימד מיוחד של חומרה, משהיא גורמת לשלהוב היצרים ועלולה להסלים. ואפנה לדבריה של כבוד השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 7211/04 מדינת ישראל נ' פלוני (ניתן ביום 13.3.06), המתאימים, בשינויים המחויבים, למקרה דנן: "**האלימות שהתפתחה באירוע זה לא הסתכמה בסיכון הממשי לחיי אדם שעלה מההתרחשויות, ומהפגיעות הפיזיות והרכושיות שנגרמו בעטייה. היא שקפה פרץ התלהמות אלימה של ציבור רחב אשר פעל נגד החוק ונגד רשויות אכיפת החוק. פריצה זו של גדר - חובת כיבוד החוק בעוצמה ובהיקף שאפיינו אותה טמנה בחובה סיכון חמור ליציבות החיים ולתקינות הסדר הציבורי. היא איימה להשפיע גם על אזורים אחרים, ואצרה בחובה איום ממשי לחיי אדם**" (שם, בפסקה 10 לחוות

דעתה).

20. מבחינת **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה** (סעיף 40ט(א)(3) לחוק), ברי, כי זריקת שני בקבוקי תבערה ממרחק של 10 מטרים על קבוצה של שוטרים ואזרחים (באישום הראשון) ויידוי אבנים ובקבוקי תבערה יחד עם קהל רב לעבר אנשי כוחות הביטחון (באישום השני), טומנת בחובה סכנה ישירה וממשית לפגיעות רציניות בנפש וברכוש. בנוסף, בשים לב למיקום הרגיש בו בוצעו העבירות - בסמוך לכניסה לאזור הר הבית (באישום הראשון) ובתוך מתחם הר הבית (באישום השני) - הרי שבכוחם של אירועים כאמור להיות הרי אסון ולהצית גלים של מעשי מחאה גם במקומות אחרים. בפועל, **הנזק שנגרם ממעשי הנאשם** (סעיף 40ט(א)(4) לחוק) הסתכם בנזק לרכוש, ללא נפגעים בגוף: באירוע המתואר באישום הראשון, פגעו בקבוקי התבערה בקיר מסעדה במרחק של כמטר וחצי מהקבוצה והציתו את קירות המסעדה ואבני הדרך. באירוע המתואר באישום השני, הוצת השטיח בכניסה למסגד וחפצים שהונחו לחסום את הכניסה למסגד.

21. **הסיבה לביצוע העבירה** (סעיף 40ט(א)(5) לחוק) באירוע המתואר באישום הראשון, היא מורת רוחו של הנאשם מכך שלא הותר לו להיכנס לתפילה. באירוע המתואר באישום השני, היה זה פרסום בפייסבוק בדבר כוונת מתנחלים לפרוץ למסגד אלאקצא, שהוביל להחלטה להתבצר במסגד ולהשתתף בהתפרעויות. בעניין זה, כבר נקבע לא אחת, כי כאשר עסקין באירועי אלימות על רקע לאומני, יש לנקוט במדיניות ענישה ברורה ומרתיעה: **"בעבירות בעלות רקע אידיאולוגי-לאומני, על בית המשפט להעביר מסר הרתעתי חד משמעי, וכאשר זה המניע לביצוע המעשים 'נדחים שיקולי ענישה אחרים מפני שיקול ההרתעה'"** (ע"פ 2460/15 ג'בארין נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 4.5.16, בפסקה 103).

מתחם הענישה ההולם

22. בשים לב לכל הפרמטרים שמניתי לעיל, אני מוצא לקבוע מתחם שנע בין 3 ל-6 שנים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק)

23. הנאשם בן 24, רווק. אשר **לפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו** (סעיפים 40יא(1) ו-40יא(2) לחוק), ברי, כי טיבו של כל עונש, שהוא פוגע בנאשם ולא התרשמתי, כי הפגיעה הצפויה הינה חריגה. בנוסף, עולה, כי **הנאשם נטל אחריות חלקית בלבד על המעשה** (סעיף 40יא(4) לחוק), בכך שייחס את מעשיו למצבו האישי ושלל מניע אידיאולוגי-ביטחוני. בצד זאת, נתתי דעתי לעובדה, שהנאשם **הביע צער וחרטה על מעשיו ושיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק** (סעיף 40יא(6) לחוק), בכך שהודה במעשים המיוחסים לו בטרם נשמעו הראיות. כן התחשבתי **בנסיבות חייו** הלא פשוטות של הנאשם, אשר מצא סוג של "מקלט" במסגד אלאקצא, לאחר גירושיו מביתו (סעיף 40יא(8) לחוק), כמו גם בעובדה, שזוהי הסתבכותו הראשונה של הנאשם, אשר הינו **ללא עבר פלילי** (סעיף 40יא(11) לחוק). בעניין זה, יש לציין גם את התרשמותו של שירות המבחן, כי אין לנאשם דפוסים עברייניים מושרשים. לבסוף, התחשבתי בפרק הזמן של למעלה משנה, בו הנאשם נתון במעצר (מיום 2.10.15). כל אלה, מהווים שיקולים להקלה מסוימת בעונשו של הנאשם.

גזירת העונש

24. לאחר שנתתי את דעתי למכלול השיקולים, אני מוצא להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך 4 שנים, החל מיום מעצרו (מיום 2.10.15).
- ב. מאסר על תנאי למשך 12 חודשים, ואולם, הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור תוך תקופה של שנתיים מיום שחרורו עבירה בנשק או עבירה של חבלה בכוונה מחמירה או עבירה של תקיפת שוטר או עבירה של התפרעות - ויורשע עליה.

המזכירות תמציא העתק לשירות המבחן.

הצדדים רשאים לערער על פסק הדין בפני בית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ג חשוון תשע"ז, 14 נובמבר 2016, בפומבי.